

Broedvogels en de brand op de Meinweg in april 2020

Ernest van Asseldonk

2020-2021

In april 2020 heeft een grote natuurbrand ongeveer 200 ha bos en heidegebied op de Meinweg verwoest. In dit verslag worden de effecten beschreven van de brand op het voorkomen van broedvogels van heidegebieden. In dit rapport wordt duidelijk gemaakt dat de brand niet voor alle soorten slecht heeft uitgedaakt.

Broedvogels 2020-2021 en de brand op de Meinweg in april 2020

E. van Asseldonk / Stichting Koekeloere

Stichting Koekeloere rapport SK 2022/02

Fotografie: E. van Asseldonk

Opdrachtnummer SBB UBW50188685

Inhoud

Inleiding	3
Gebiedsbeschrijving	3
Methode	4
Kartering 2020	5
Kartering 2021	5
De resultaten	6
Winnaars en verliezers	6
De Natura2000-soorten in relatie tot de brand	8
Roodborsttapuit	9
Boomleeuwerik de grote winnaar van de brand, maar voor hoe lang?	11
Nachtzwaluw, toegenomen in niet verbrande gebieden	12
De Grasmus als grote verliezer	13
Hoe verder?	15
Dankwoord	16
Literatuur	16

Inleiding

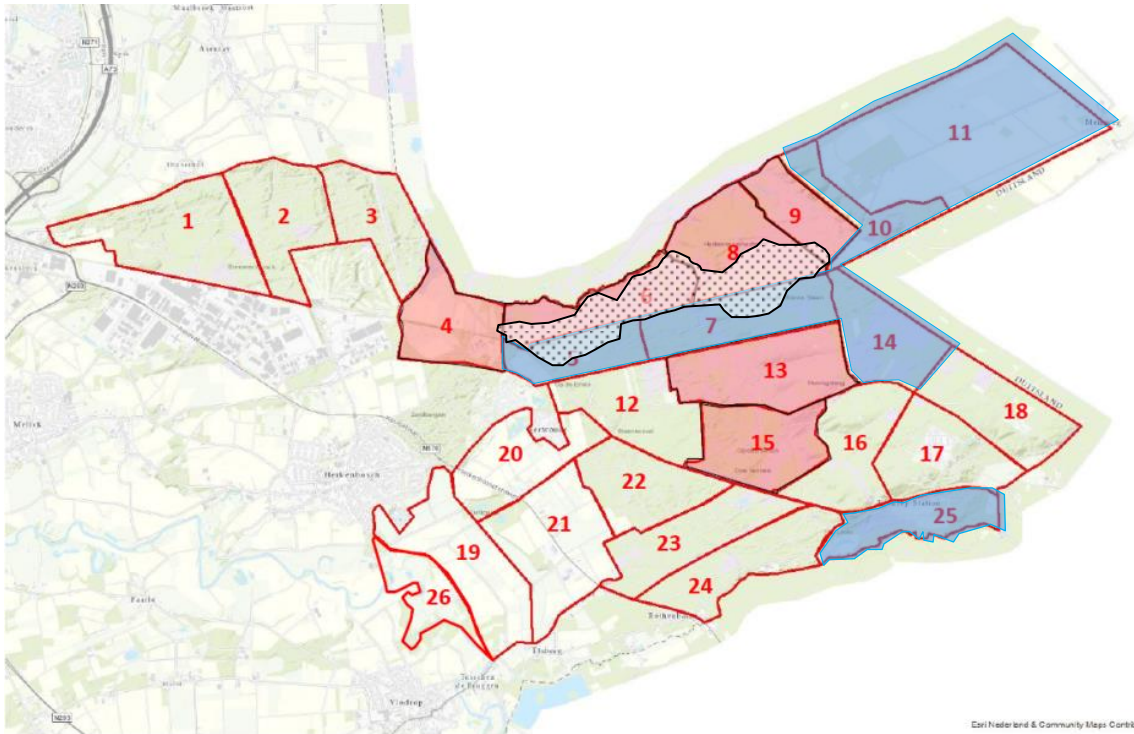
Op 20 april 2020 heeft een brand een groot gedeelte van de heide van de Meinweg in de as gelegd. De gehele Herkenboscherheide aan de noordkant van de verharde Meinweg is in een keer verdwenen. Door de voorafgaande zeer droge periode, de nog niet uitgelopen verdroogde vegetatie en de harde oostenwind kon de brand uitgroeien tot een grote natuur- en bosbrand. Pas op 24 april was de brand geblust (Claassen & Reyrink, 2021). De gevolgen van de brand voor vogels konden goed worden gevolgd omdat er in 2020 een inventarisatie van broedvogels plaatsvond op de heidegebieden waar de brand heeft plaatsgevonden. Een jaar later is de inventarisatie op verzoek van Staatsbosbeheer herhaald waardoor het mogelijk is de kortetermijneffecten van de brand op de broedvogels van de heideterreinen te monitoren. Dit rapport geeft een overzicht van de belangrijkste bevindingen.

Gebiedsbeschrijving

In beide onderzoeksjaren heeft de nadruk gelegen op de broedvogels van open heidegebieden (gebieden 6, 8, 9, 13, 14 en 15) aangevuld met aangrenzende natuurontwikkelingsterreinen annex gras- en cultuurgronden (gebieden 4, 10, 11 en 25) [Figuur 1]. Ten behoeve van het onderzoek naar de effecten van de brand zijn ook de deels verbrande bossen langs de verharde Meinweg (gebieden 5 en 7) in de inventarisatie opgenomen. De heideterreinen bestonden voor een groot deel uit overjarige struikheidevegetatie met Pijpenstrootje en verspreid staande bomen (eiken en kleine dennen) en bremstruiken. De zwartgeblakerde vlakte is een jaar na de brand al grotendeels aan het oog onttrokken door opslag van voornamelijk Pijpenstrootje en Schapenzuring. Door een overwegend nat 2021 is veel jonge heide tot ontwikkeling gekomen en zijn deels verbrande heidestruiken weer uitgelopen. De verbrande bosdelen bestonden uit loof- en naaldhout, waarbij met name de naaldhoutpercelen hard door de brand zijn getroffen. Op veel verbrande percelen zijn de bomen geveld en zijn of worden er nieuwe bomen aangeplant. Vrij snel na de brand is er gestart met een gescheperde schaapskudde om dominantie van Pijpenstrootje het hoofd te bieden.

De zwartgeblakerde vlakte is aan het beeld onttrokken door sterke groei van Schapenzuring en Pijpenstrootje.

Figuur 1: Overzicht van het in april 2020 afgebrande gebied (wit gearceerde vlak) ten opzichte van de geïnventariseerde vlakken in 2020 (rood 4, 6, 8, 9, 13 en 15) en 2021 (rood 4, 6, 8, 9, 13 en 15 en blauw 5, 7, 10, 11, 14 en 25).

Methodie

In 2020 en 2021 is gewerkt volgens het principe van een territoriumkartering waarbij gedurende vijf bezoeken, verdeeld over de maanden maart tot en met juni, territoria van broedvogels in kaart zijn gebracht. De verdeling van de bezoeken over de maanden is vooraf bepaald [tabel 1]. De periode tussen twee opeenvolgende bezoeken moet minimaal tien dagen zijn. In tabel 2 zijn de soorten vermeld die niet zijn opgenomen in de broedvogelkartering. Soorten die niet zijn geteld betreft veelal algemeen voorkomende vogelsoorten waarvan tijdens eerdere tellingen alleen het voorkomen per kilometerhok werd genoteerd. De gehanteerde methode wordt ook gebruikt voor de SNL broedvogelkartering van de provincie Limburg. Dit maakt dat de gegevens goed vergelijkbaar zijn.

Bezoekverdeling	Periode
1	12 maart t/m 5 april
2	1 april t/m 30 april
3	20 april t/m 20 mei
4	10 mei t/m 10 juni
5	1 juni t/m 30 juni

Tabel 1: Verdeling van de verplichte vijf bezoeken over de maanden maart-juni.

Fazant	Koolmees	Vink
Fitis	Merel	Winterkoning
Goudhaan	Pimpelmees	Witte Kwikstaart
Groenling	Ringmus	Zanglijster
Heggenmus	Roodborst	Zwartkop
Houtduif	Spreeuw	
Huismus	Tjiftjaf	
Kauw	Vlaamse Gaai	

Tabel 2: Soorten die niet in de kwantitatieve inventarisatie zijn opgenomen.

Kartering 2020

De kartering in 2020 was in eerste instantie bedoeld als opleidingstraject voor nog minder bekwame karteerders. Zij zijn tijdens de veldbezoeken bijgestaan door ervaren karteerders binnen de vrijwilligersgroep van Stichting Koekeloere. Niet te voorzien was de brand die in april de Meinweg heeft getroffen. De brand vond plaats in drie van de zes gebieden waar in 2020 een kartering plaats vond. Door de brand en de daaropvolgende tijdelijke afsluiting van het gebied hebben niet alle bezoeken plaatsgevonden. In deelgebied 6 en 9 is de april telling vervallen. Door een tijdelijke gebiedsafsluiting vanwege de brand en de opkomst van Covid-19 is gebied 13 (Lange luier e.o) niet gekarteerd. Ten behoeve van de Nachtzwaluw zijn in mei, juni en juli simultaantellingen georganiseerd.

Kartering 2021

Om de effecten van de brand op broedvogels in beeld te brengen heeft Stichting Koekeloere een opdracht gekregen om in 2021 de broedvogels van de verbrande terreindelen (deelgebieden 5,6,7,8 en 9) in kaart te brengen. Dit onderzoek is door Stichting Koekeloere uitgebreid met negen andere deelgebieden. Hierdoor kan na afloop van het broedseizoen een vergelijking worden gemaakt tussen de verbrande gedeelten en de niet verbrande gedeelten. In 2021 zijn in alle gebieden de vereiste vijf bezoeken afgelegd, inclusief drie avondbezoeken ten behoeve van de Nachtzwaluw. In 2021 konden de meeste karteerders zelfstandig de werkzaamheden uitvoeren. Minder bekwame tellers zijn tijdens minimaal twee van de vijf verplichte bezoeken begeleid door ervaren tellers. Het betreft bezoeken 3 en 4, de belangrijke april en mei bezoeken.. Tabel 3 geeft de tijdbesteding over beide jaren weer.

	2020	2021
Aantal gebieden	5	12
Hectare	432	1211
Aantal bezoeken	25	61
Velduren	86	216
Gemiddeld per veldbezoek	3,4 uur	3,5 uur
Gemiddeld per ha	12 ha/min	11 ha/min

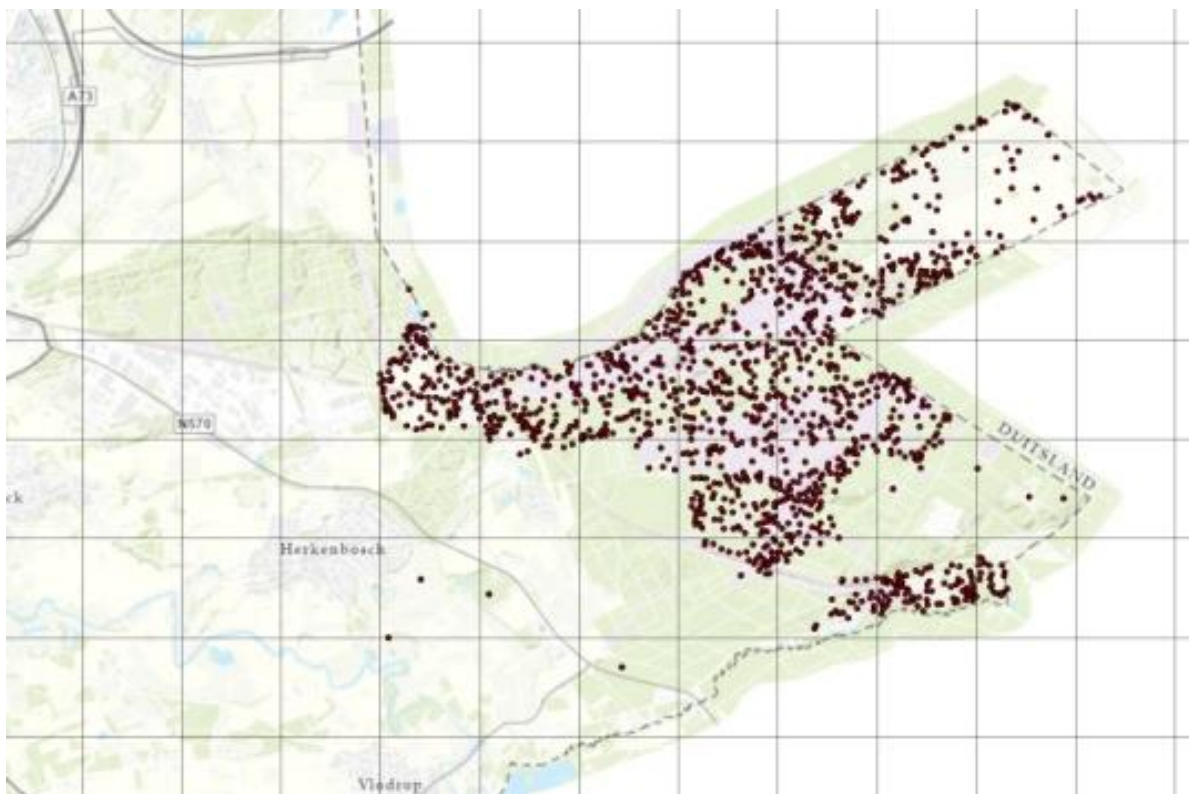
Tabel 3: Overzicht van tijdbesteding en gebiedsgrootte in 2020 en 2021

De resultaten

Winnaars en verliezers

In 2021 zijn in totaal 1461 territoria vastgesteld verdeeld over 55 vogelsoorten. Figuur 2 geeft de verspreiding van de territoria weer. Het verspreidingspatroon binnen en buiten de verbrande terreindelen laten op het eerste gezicht geen grote verschillen zien. Op basis van het verspreidingspatroon van het aantal vastgestelde territoria zijn de verbrande terreindelen niet zichtbaar. In tabel 4 worden de aantallen in de geïnventariseerde gebieden vergeleken met de broedvogelkartering die door Stichting Koekeloere in 2016 is uitgevoerd.

Ten tijden van de brand in april 2020 zijn er al diverse soorten die al verder gevorderd zijn in het broedseizoen. Het zijn enerzijds standvogels die al eind februari, begin maart met de broedactiviteiten beginnen, denk hierbij bijvoorbeeld aan de diverse spechten en mezensoorten. Onder deze groep zijn zeker slachtoffers gevallen door het wegvallen van door brand aangetaste bomen. Twee van de Draaihalsnestkasten zijn met inhoud in vlammen op gegaan (Wolters & Koster, 2021). Ook de zomergasten die al vroeg in het seizoen op de broedplaatsen terugkeren zoals Boomleeuwerik en Roodborsttapuit zaten al met nesten met eieren en wellicht de eerste jongen. Deze eerste broedsels mogen in de verbrande terreindelen als verloren worden beschouwd.

Figuur 2 : Verspreiding van alle territoria van de in 2021 kwantitatief geïnventariseerde vogelsoorten.

De effecten hebben een heel soortspecifiek karakter. Het zijn met name de soorten die gebonden zijn aan een structuurrijke heide met opgaande elementen die het zwaarst getroffen zijn. Voor de Meinweg zijn dit Roodborsttapuit en Grasmus. Soorten als Sprinkhaanzanger en Kneu waren ook voor de brand van 2020 al minder in aantal aanwezig. De soorten met het hoogst aantal territoria zijn Boompieper (184) en Boomkruiper (160). Beide soorten zijn ook in 2016 genoteerd als soorten met het hoogste aantal territoria. De Boompieper laat sinds 2007 een duidelijke afname zien in het aantal territoria (Van Asseldonk, 2018). Voor deze afname is vooralsnog geen verklaring voor te geven, anders dan eventuele afname in voedselaanbod. De brand lijkt een positief effect te hebben gehad op voorkomen en verspreiding van de Boompieper in 2020, maar laat in 2021 weer een daling zien ten opzichte van 2020. Ook de Boomleeuwerik en de Nachtzwaluw laten na de brand een toename van het aantal territoria zien. Soorten die vanaf half april arriveren hebben 'alleen' broedterrein verloren zonder dat er veel slachtoffers zijn gevallen, de Nachtzwaluw is één van deze soorten, maar het geldt ook voor Boompieper, Grasmus, Kneu, Sprinkhaanzanger.

Deze boompieper met nestmateriaal is gefotografeerd net voordat de brand in april 2020 zijn leefgebied heeft verwoest

Opvallend, maar niet specifiek brandgelateerd, is de sterke toename in het aantal territoria van de Grauwe klauwier (2021: 13) en de Middelste bonte specht (2021: 5 territoria). De opmars van het aantal territoria van de Grauwe klauwier is sinds 2016 ingezet. In zes jaar tijd is de populatie op de Meinweg gegroeid van twee naar dertien territoria. Alle territoria, op één na, bevinden zich buiten de heideterreinen. Favoriet zijn de natuurontwikkelingsterreinen met opslag van Meidoorn en Braam. Rond het Melickerven zijn vier territoria aangetroffen op het Wolfsplateau zes. Ook Craijhof-Vlodrop Station herbergt twee territoria. Het enige heideterritorium is aangetroffen in de Slenk bij de Kombergen.

De Middelste bonte specht is een relatief nieuw voor de Meinweg. De soort wordt sinds 2011 in het gebied vastgesteld. Nestindicerende waarnemingen vinden plaats vanaf 2016. In 2021 is voor het eerst sinds jaren de Draaihals weer als broedvogel vastgesteld. Het paar heeft succesvol gebroed in een nestkast. Het broedsel bestond in eerste instantie uit tien eieren. Uiteindelijk zijn slechts vier

jongen uitgevlogen.(Wolters & Koster, 2021). Wellicht is het koude natte voorjaar hier debet aan. Ook andere nestkastbewoners waren in 2021 minder succesvol (mondelinge mededeling J. Wolters).

Soort	2016 Totaal	2021 Totaal	Soort	2016 Totaal	2021 Totaal
Appelvink	25	34	Holenduif	3	10
Blauwborst	5	9	Houtsnip	3	9
Bonte vliegenvanger	30	63	Ijsvogel	1	0
Boomklever	44	87	Kleine bonte specht	9	16
Boomkruiper	100	160	Kleine karekiet	3	1
Boomleeuwerik	26	56	Kneu	26	26
Boompieper	134	184	Koekoek	7	6
Bosrietzanger	1	2	Kruisbek	2	0
Bosuil	1	0	Kuifmees	46	44
Buizerd	3	1	Matkop	19	25
Dodaars	6	7	Meerkoet	2	0
Fluiter	34	62	Middelste bonte specht	1	5
Geelgors	26	34	Nachtegaal	1	4
Gekraagde roodstaart	31	51	Nachtzwaluw	33	40
Glanskop	33	43	Putter	5	18
Goudvink	5	5	Rietgors	5	2
Grasmus	106	89	Roodborsttapuit	54	58
Graspieper	2	4	Sprinkhaanzanger	16	6
Grauwe gans	14	8	Veldleeuwerik	12	12
Grauwe klauwier	2	13	Vuurgoudhaan	3	2
Grauwe vliegenvanger	23	36	Waterhoen	1	0
Groene specht	4	11	Waterral	2	0
Grote bonte specht	55	73	Zomertortel	3	6
Grote gele kwikstaart	1	0	Zwarte mees	26	18
Grote lijster	21	15	Zwarte specht	4	10
Havik	2	1			

Tabel 4. Het aantal territoria van broedvogels op de Meinweg in deelgebieden 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,11, 13, 14, 15 en 25. Het zijn dus niet de totalen voor de gehele Meinweg.

De Natura2000-soorten in relatie tot de brand

Tabel 5 geeft een overzicht van enkele specifiek heidegebonden soorten vanaf 2012 in de verbrande gebiedsdelen. De winnaars en verliezers zijn goed zichtbaar. Of de toename van de Gekraagde roodstaart volledig aan de brand kan worden toegeschreven is niet zeker. De soort neemt de laatste jaren in aantal toe.

De broedvogelinventarisaties zijn gestart vanaf half maart. In veel gebieden zijn de eerste twee bezoeken al afgerond voordat de brand heeft toegeslagen. Dit heeft de mogelijkheid geboden om het effect van de brand op de reeds aanwezige territoria te bekijken. Om dit in beeld te brengen is het aantal territoria bepaald aan de hand van de bezoeken vóór de brand en het aantal territoria na de brand. Vervolgens is het aantal territoria bepaald alsof er geen brand heeft plaatsgevonden.

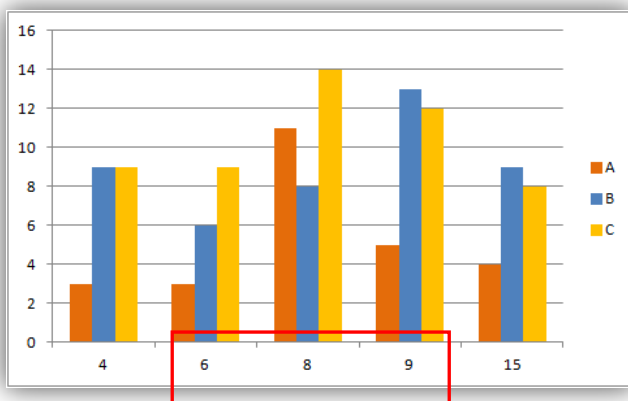
Bovenstaande uitwerking is toegepast op twee Natura2000 soorten, de Roodborsttapuit en de Boomleeuwerik.

Alleen verbrand gedeelte gebieden 5, 6, 7 8 en 9		2012	2016	2017	2018	2020	2021
Soort							
Roodborsttapuit	N2000	25	15	18	22	23	7
Boomleeuwerik	N2000	6	5	3	5	6	22
Nachtzwaluw	N2000	13	14	10	12	14	13
Boompieper		29	26		33	43	31
Geelgors						3	1
Draaihals							1
Gekraagde roodstaart		1	6		6	12	11
Grasmus		26	31			11	3
Grauwe klauwier							0
Kneu		19	8			5	7
Nachtegaal		0	0			0	0
Sprinkhaanzanger		11	8			0	0
		130	113			117	96

Tabel 5. Aantalsontwikkeling van enkele specifiek heidegebonden soorten in de verbrande heideterreinen van NP de Meinweg.

Roodborsttapuit

Roodborsttapuiten kunnen het gehele jaar op de Meinweg worden aangetroffen. Enkele exemplaren overwinteren vaker in de ruige terreindelen op de natuurterreinen grenzend aan het Nationale Park. Onder normale omstandigheden arriveren de eerste Roodborsttapuiten begin maart op de Meinweg. De mannetjes starten direct met zangactiviteit om de territoria af te bakenen. Ten tijde van de brand op de Meinweg (20 april 2020) zijn de eerste vogels al bijna twee maanden op de heide aanwezig. Ongeveer de helft van het aantal territoria is dan aanwezig. Na de brand zien we het aantal territoria van de Roodborsttapuit verder oplopen, ook in de gebieden waar brand heeft gewoed, met uitzondering van deelgebied 8. Hier is een kleine afname van het aantal territoria waargenomen.

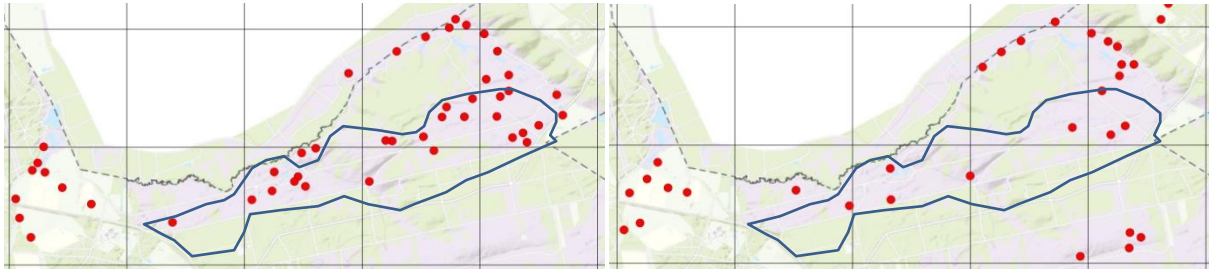
Figuur 3. Aantal territoria van de Roodborsttapuit per deelgebied in 2020 op basis van:

- A: 15 Maart- 20 april (voor brand) 29 terr.
- B: 20 april – 15 juli (na brand) 45 terr.
- C: 15 maart – 15 juli (totaal) 52 terr.

In rood de deelgebieden die april 2020 door de brand zijn getroffen.

Wat betreft het verspreidingspatroon is in 2020 nog weinig verschil merkbaar met voorgaande jaren. Eenmaal bezette gebiedsdelen zijn opnieuw bezet, voor zover mogelijk, ondanks de slechte

omstandigheden na de brand. De soort heeft zich teruggetrokken in terreindelen die minder waren aangetast. Hoe anders was de situatie in 2021. De soorten arriveren in maart in kale weinig structuurrijke terreindelen. Totaal ongeschikt als broedgebied voor de soort. Het aantal territoria keldert dramatisch: van 23 territoria in 2020 naar 7 territoria in 2021 [Figuur 4] op de verbrande terreindelen.

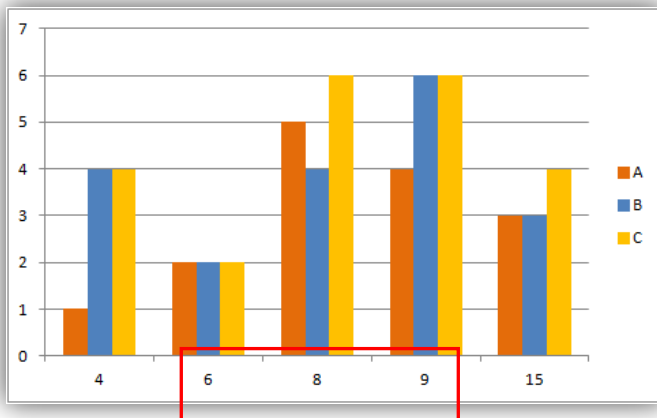

Figuur 4 : verspreiding van de Roodborsttapuit in 2020 (L) en 2021 (R) op de verbrande heideterreinen op de Meinweg, het verbrande deel is weergegeven binnen het blauwe gebied.

Boomleeuwerik de grote winnaar van de brand, maar voor hoe lang?

De eerste Boomleeuweriken arriveren vanaf half februari op de Meinweg. Ook de mannetjes van de Boomleeuwerik starten direct met zangactiviteit om de territoria af te bakenen. Ten tijde van de brand op de Meinweg zijn de eerste vogels al bijna twee maanden op de heide aanwezig. Bijna driekwart van het aantal territoria is dan al op de Meinweg aanwezig [Figuur 5]. Na de brand zien we het aantal territoria van de Boomleeuwerik maar licht oplopen. Opvallend is het aantal extra territoria in gebied 4, het Melickerven e.o.. Wellicht hebben enkele vogels een nieuw territorium rond het Melickerven gezocht.

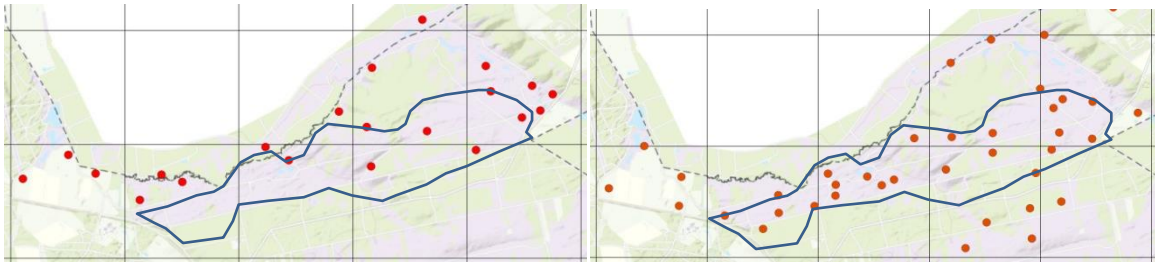
Figuur 5. Aantal territoria van de Boomleeuwerik per deelgebied in 2020 op basis van:

A: 15 Maart- 20 april (voor brand)	15 terr.
B: 20 april – 15 juli (na brand)	19 terr.
C: 15 maart – 15 juli (totaal)	22 terr.

In rood de deelgebieden die april 2020 door de brand zijn getroffen.

Als we het verspreidingsbeeld van de Boomleeuwerik op de verbrande terreindelen in 2020 en 2021 met elkaar vergelijken zien we exact het omgekeerde ten opzichte van de Roodborsttapuit [Figuur 6]. De Boomleeuwerik, een soort van open heideterreinen met voldoende open zandige terreinen om er te foerageren, heeft het moeilijk op de heideterreinen vanwege de bodembedekkende overjarige heide. Hoe anders is het terrein als ze in 2021 arriveren op de Meinweg. Een open terrein met volop kale bodem en verspreid restanten van wat ooit heide was. Het aantal territoria stijgt explosief van 6 territoria in 2020 naar 22 territoria in 2021 op de verbrande terreindelen. Van de 56 in 2021 vastgestelde territoria zit dus 22 (40%) in de verbrande terreindelen. De Boomleeuweriken bezetten ook de door de brand aangetaste en gekapte bospercelen. Wat betreft de Boomleeuwerik is het vermeldenswaardig dat de soort in de winterperiode 2020/2021 in kleine tot grote groepen op de verbrande terreindelen aanwezig zijn. Waarschijnlijk door gunstige foerageeromstandigheden. Het gedrag is in de winter van 2021/2022 niet vastgesteld.

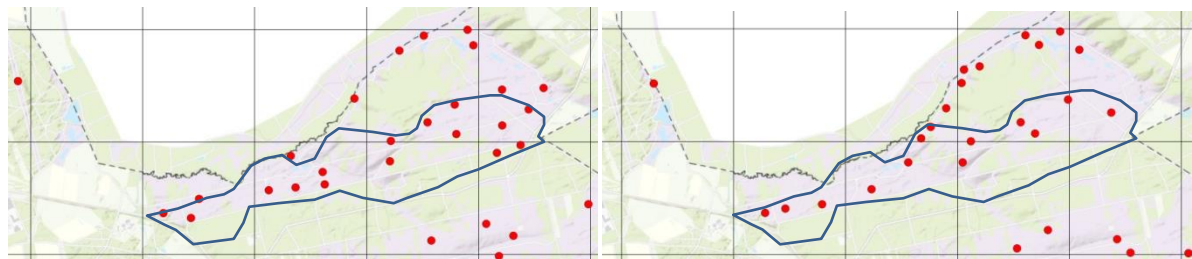

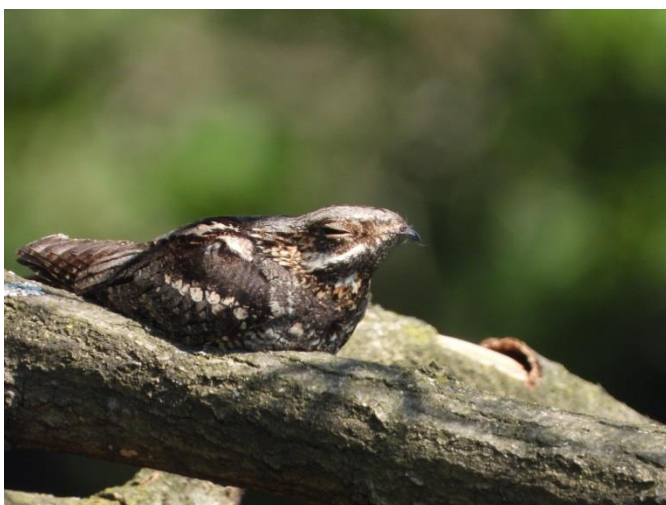
Figuur 6: verspreiding van de Boomleeuwerik in 2020 (L) en 2021 (R) op de verbrande heideterreinen op de Meinweg, de verbrande terreindelen zijn weergegeven binnen het blauwe gebied.

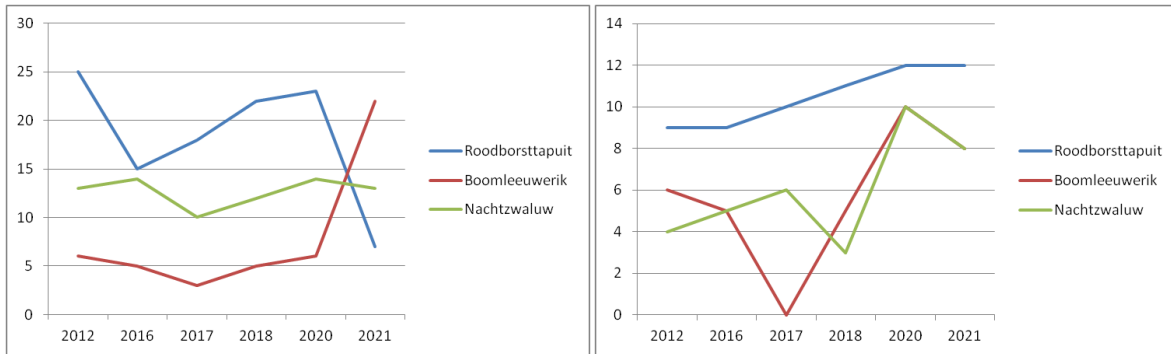
Nachtzwaluw, toegenomen in niet verbrande gebieden

Van de Natura2000-soorten is de Nachtzwaluw de enige soort die ten tijd van de brand niet in het gebied aanwezig was. De soort arriveert vanaf begin mei in het gebied en reageert direct op de veranderd situatie. Er worden opvallend veel territoria vastgesteld aan de randen van de verbrande terreindelen [Figuur 7]. In 2021 is de situatie genormaliseerd, maar worden wel opvallend veel territoria aangetroffen in het dal van de Boschbeek. Het is onduidelijk waarom de soort in 2021 zo talrijk is in dit gedeelte van de Meinweg.

Figuur 7: verspreiding van de Nachtzwaluw in 2020 (L) en 2021 (R) op de verbrande heideterreinen op de Meinweg, de verbrande terreindelen zijn weergegeven binnen de blauwe gebied.

A

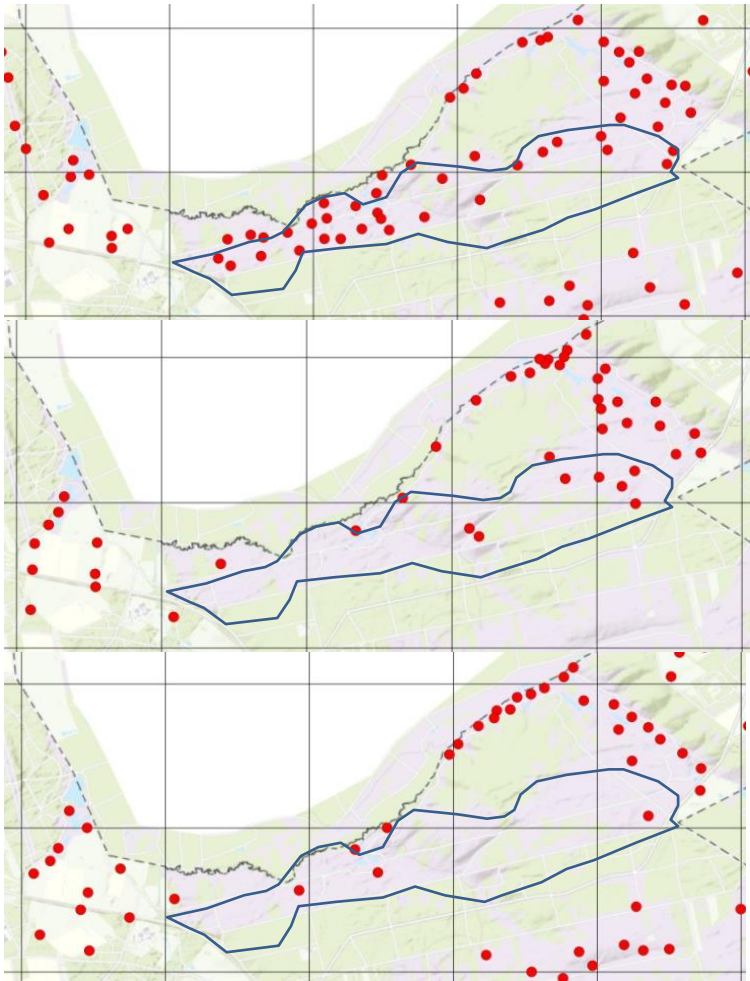
B

Figuur 8: De trend van de Natura2000 soorten in de gebieden 5, 6, 7 8 en 9. (A; de resultaten binnen de verbrande terreindelen, B de resultaten van de overige delen van voornoemde gebieden).

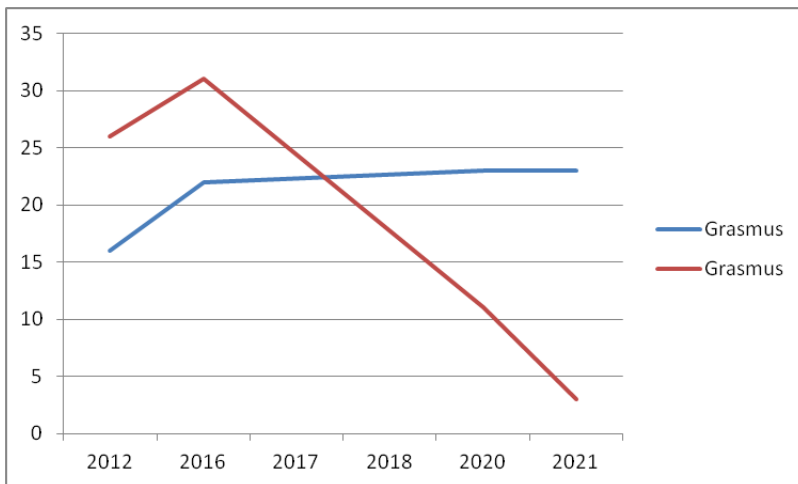
Figuur 8 geeft de trend weer van de drie Natura2000 soorten vanaf 2012 in de vijf geïnventariseerde gebieden die door de brand zijn aangetast. In de verbrande delen zien we een spectaculaire toename van de Boomleeuwerik en een vergelijkbare spectaculaire daling van de Roodborsttapuit. De Nachtzwaluw laat geen verandering in de trend zien [Figuur 8A]. De trend in de niet verbrande delen van de vijf gebieden laten een duidelijke toename van de Nachtzwaluw, maar de Boomleeuwerik laat ook hier een duidelijke toename zien. Beide soorten profiteren optimaal van de ontstane open gebieden ten gevolge van de brand door enerzijds de verbande heideterreinen en anderzijds het kappen van aangetaste bospercelen. De Roodborsttapuit is daar, als soort van structuurrijke terreindelen, niet gevoelig voor. Buiten de verbrande terreindelen zien we nauwelijks een toename.

De Grasmus als grote verliezer

De Grasmus is net als de Roodborsttapuit een soort van open structuurrijke terreinen met opslag van bomen en struiken. Het is dan ook niet vreemd dat de soort direct reageert op de veranderingen ten gevolge van de brand. Grasmussen arriveren vanaf half april op de Meinweg. De soort is dan nog niet gestart met het broedproces. Door de brand is het gebied opeens ongeschikt, waardoor veel Grasmussen de verbrande terreindelen verlaten. De resterende territoria bezetten niet of bijna niet de door brand aangetaste terreindelen. Het aantal territoria keldert dramatisch ten opzichte van eerdere jaren [Figuur 9]. In vergelijking met 2016 decimeert de populatie met 90%; 31 territoria in 2016 versus 3 in 2021 als we alleen naar de verbrande gebiedsdelen kijken. Buiten de verbrande terreindelen blijft het aantal territoria constant [Figuur 10]. Ook bij de Grasmus zien we een toename van het aantal territoria in het Boschbeekdal.

Figuur 9: verspreiding van de Grasmus in 2016 (boven), 2020 (midden) en 2021 (Onder) op de verbrande heideterreinen op de Meinweg, de verbrande terreindelen zijn weergegeven binnen het blauwe gebied.

Figuur 10: De trend van de Grasmus in de gebieden 5, 6, 7, 8 en 9. (rood= verbrande terreindelen / blauw = niet verbrande terreindelen)

Hoe verder?

De brand op de Meinweg heeft een grote invloed gehad op de soortensamenstelling van met name de terreindelen die door de brand zijn aangetast. Waar de ene soort (Boomleeuwerik) profiteert van de kale bodem, moet een ander het veld ruimen omdat de gehele structuur verdwenen is (Grasmus en Roodborsttapuit). Herstel van de oorspronkelijke soortensamenstelling is afhankelijk van het gevoerde beheer. Op dit moment wordt alleen gewerkt met een gescheperde schaapskudde.

Voor de vogels is er een verplichting voor wat betreft de drie Natura2000 soorten; Boomleeuwerik, Roodborsttapuit en Nachtzwaluw. Voor alle Natura2000 soorten wordt de norm, die tussen de 20-25 territoria ligt, ruimschoots gehaald, waardoor het nemen van acute maatregelen niet noodzakelijk is. Het leefgebied van de drie broedvogelsoorten bestaat echter grotendeels uit het voor de Meinweg aangewezen habitatype H4030 Droge heide. Dit habitatype is in een keer zover in kwaliteit achteruit gegaan dat hiervoor wel specifieke maatregelen getroffen moeten worden.

Het is belangrijk een vinger aan de pols te houden en door periodieke monitoring aantallen, verspreiding en trends te volgen. Alleen op deze wijze kunnen we tijdig bijsturen. Een goed beeld van de gewenste 'eindsituatie' is daarbij onontbeerlijk. Dit geldt voor het leefgebied van de broedvogels maar ook voor de Droge heide als aangewezen habitatype.

Dankwoord

Een woord van dank is verschuldigd aan Staatsbosbeheer Limburg voor het verstrekken van de inventarisatieopdracht en de bijbehorende ontheffingen voor het betreden van het gebied. Zonder de medewerking van de startende en ervaren broedvogelkarteerders van Stichting Koekeloere was het maken van dit verslag niet mogelijk geweest; M. Janssen-Willems, J. Boeren, A. Janssen, A. van Oosten, L. Koster, A. van Halbeek, A. Kleibeuker, P. Lemmens, H. Loete, P. Heuts, W. Beeren, N. Hulsbosch, N. Loomans, F. Engelen en R. Kouwenhoven. Dank aan Jan Boeren en Marc Poeth voor het beoordelen, aanvullen en corrigeren van de concepttekst van dit rapport.

Literatuur

Asseldonk, E. van. 2019. Inventarisatie Natura2000 soorten & Geelgorsgroep NP de Meinweg -2018. Rapport SK2019/1, Eigen uitgave Stichting Koekeloere/ Wessem.

Claassen, A. & L. Reyrink. 2021. De brand op de Meinweg in april 2020. Natuurhistorisch Maandblad jg10 (5) 87-89.

Wolters, J. & L. Koster. 2021. Nestkastenproject Draaihals Meinweg 2015-2021. Verslag 2021/02. Eigen uitgave Stichting Koekeloere/ Wessem.